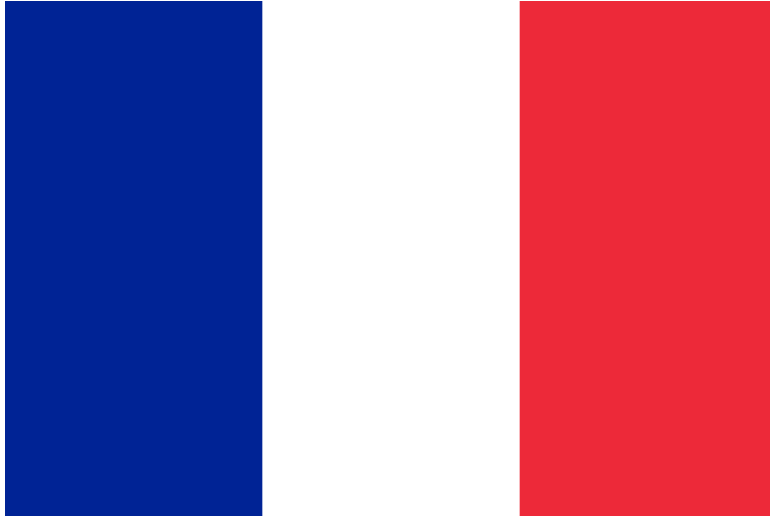

Fransa Ülke Raporu (Otomotiv Sektörü Açısından)

Ar-Ge Şubesi

Eylül, 2020

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER.....	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	5
3. FRANSA’NIN DIŞ TİCARETİ	5
4. TÜRKİYE İLE TİCARET	7
5. FRANSA’NIN OTOMOTİV SEKTÖRÜ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6. PAZARDA DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN HUSUSLAR	10
7.COVID 19 SALGINI NEDENİYLE FRANSA’DA ALINAN ÖNLEMLER.....	12
KAYNAKLAR	23

GSYİH: 3.061.820 (2020, IMF tahmini) (milyon \$) **Büyüme Oranı:** 1,31(2020, IMF tahmini)
Nüfus: 66.991.000 (2019 WB) **Yüzölçümü:** 543.945 km² **Başkent:** Paris **Para Birimi:** Avro (€)
Başlıca şehirleri: Nice, Lyon, Marsilya, Bordeaux, Strasbourg **Cumhurbaşkanı:** Emmanuel Macron

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar:

Birleşmiş Milletler (United Nations - UN),
Avrupa Birliği (European Union - EU),
Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (North Atlantic Treaty Organization – NATO)
Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı, (Organisation for Security and Co-operation in Europe, OSCE)
G-7, G-20, Dünya ve Avrupa kapsamında faaliyet gösteren teknik nitelikli düzenleyici kuruluşlara üyedir.

Üye olduğu ve Merkezi Fransa’da bulunan kuruluşlar ve organlar:

Avrupa Konseyi, OECD, UNESCO, AİHM, AP, Interpol, Uluslararası Frankofoni Örgütü, BIE, UIC, OIML, BIPM, OIV, OIE, EPPO, IHO, ESA, IARC, CIEC
Kaynak: Dışişleri Bakanlığı

1. Genel Bilgiler

Coğrafi Konum

Fransa 543.945 km² yüzölçümü ile gerek Batı Avrupa’da gerekse Avrupa Birliği içerisindeki en büyük alana sahip ülkedir. Kara sınırları Avrupa ana kara ve İber Yarımadası’na bitişiktir. Kara suları ise Akdeniz’e, Atlas Okyanusu’na, Manş denizine ve Kuzey denizine dayanır. Sınırları 2.889 km uzunluğundadır. Fransa altı ülke ile komşu olup, kuzeyde Belçika ve Lüksemburg, doğuda Almanya ve İsviçre, güney doğuda İtalya, güney batısında ise İspanya bulunmaktadır. Fransa’nın 3427 km uzunluğundaki sahil şeridi, Akdeniz, Manş Denizi, Atlas Okyanusu ve Kuzey Denizi kıyılarından geçmektedir.

Birliğin diğer ülkelerinde bulunan önemli sanayi ve ticaret noktalarına ulaşım için ideal bir konumdadır. Güneyden İtalya’nın sanayi merkezi olan Po ovasını, Kuzey Batıda İngiltere’deki sanayi merkezilerini, güneyden ise İspanya’nın Katalan bölgesinden güneydoğuda İtalya’nın ortasına kadar uzanan Akdeniz bölgesini birleştiren kavşakta yer almaktadır

Ülke genelinde ılıman iklim hâkimdir. Bölgesel farklılıklar açısından üç iklim tipi ile karşılaşılır. Ülkenin batısında okyanus iklimi hüküm sürer. Bu iklim; ılık, nemli, bulutlu günleri fazla güneşli günleri az her mevsimi yağışlı olarak karşımıza çıkar. Okyanus iklimin en tipik bir şekli Fransa’nın batı kıyısını oluşturan Bretanya yarımadasında göze çarpar. Burada kışlar ve yazlar ılık geçer. Batıdan gelen okyanus rüzgârlarının etkisiyle

her mevsim, fakat özellikle kışlar yağışlı geçer. Okyanusun geç ısınıp geç soğuması nedeni ile kış geç gelir (en soğuk ay Şubat). Aynı şekilde bu bölge yazın fazla ısınmaz, ısının en yüksek olduğu zaman ise Ağustos ayıdır. Okyanus iklim tipi biraz daha ılık şekilde Fransa'nın güneybatısında Biskay körfezi kıyılarında da hissedilir. Fransa'nın doğu yarısında kara iklimi hâkim olup yazlar sıcak, kışlar soğuk geçer. En fazla yağış yaz aylarında görülür. Fransa'nın batısından doğusuna doğru kışların şiddeti artar. Fransa'nın güneydoğusunda Akdeniz iklimi hâkimdir. Yazlar sıcak ve kurak kışlar ılık ve yağışlı geçer. Burada dağların kıyıya paralel olması nedeni ile Akdeniz iklim ülkenin iç kesimlerinde fazla hissedilmemektedir. Bununla beraber Rhone vadisi boyunca ve hatta Pirene dağlarının kuzeyindeki ovalarda yer yer bu iklimin etkisi görülür.

Ülkenin doğu ve güneyinde ise dağlık bölgeler bulunmakta olup, Alp dağlarında bulunan Mont Blanc tepesi 4810 metre yüksekliğinde olup Batı Avrupa'nın en yüksek noktasıdır. Fransa'nın alçak bölgelerinden ise dört nehir geçmektedir: Bunlar, Kuzeyde Seine nehri, Batıya doğru akan Loire ve Garonne ve Cenevre Gölünden çıkarak Akdeniz'e dökülen Ren (Rhone) nehridir. Ülkedeki en alçak nokta Rhone Nehri deltası olup deniz seviyesinin 2 m. altındadır.

Seine nehri: Rouen – Le Havre limanına, Loire nehri; Nantes – Saint Nazaire limanına, Garonne nehrinin Gironde adı verilen halicinde Bordeaux limanlarına açılır. Akdeniz'deki en büyük limanı Marsilya ise Rhone ırmağı ağzına pek uzak olmayan bir yerde, delta konumundaki bir bölgededir.

Siyasi ve İdari Yapı

Cumhurbaşkanı 5 yıllık bir süre için doğrudan seçilir, ülkenin devamını sağlamakla yükümlü olup bu kapsamda Bakanlar Kuruluna başkanlık eder başbakanın atamasını yapar, dış ilişkiler ve savunmaya ilişkin en kritik konularda sorumluluğu üstlenir, uluslararası anlaşmaları imzalar ve orduyu yönetir. Başbakan ise gündeme ilişkin diğer konulardaki faaliyetleri yönlendirir.

Fransız Parlamentosu (Assemblée Nationale) Fransa'nın ana yasama organıdır. Milletvekilleri 5 yıllık süre için doğrudan halkoyu ile seçilir. Senatörler ise Parlamento tarafından 9 yıllığına seçilmektedir. Senato seçimleri her 3 yılda bir yapılır ve her seçimde senatonun üçte biri yenilenir. Senato'nun yasama gücü sınırlıdır: Senato ile Parlamento arasında anlaşmazlık olması durumunda son söz Parlamento'ya aittir. Parlamento'nun gündemini belirlemede hükümetin önemli rolü bulunmaktadır.

Nüfus

Ülkenin nüfusu 2017 yılı için 64,9 milyondur. Avrupa'da Almanya'dan sonra en çok nüfusa sahip olan ülkedir. Nüfusun %77,4 ü kentlerde yaşamakta olup ülkenin en büyük kentsel yerleşim merkezi toplam ülke nüfusunun %16'sını barındıran Paris'tir. Paris'ten sonra en kalabalık kentler Marsilya, Lyon ve Nice'tir. Ortalama yaşam süresi kadınlarda 84,5 erkeklerde 78 dir. Ülkenin genel yaş ortalaması 82 dir. Okuma yazma oranı %99 dur.

Ülkenin nüfus artışında ülkeye her yıl 150.000 kadar gelen göçmenlerin payı önemli bir yer tutmaktadır. Gelen göçmenlerin büyük kısmı Fransız vatandaşlığına geçmektedirler. Göçmen nüfus içerisinde en büyük paya sahip olanlar gruplar ise sırasıyla Portekiz,

Cezayir ve Fas kökenlidir. Fransa’da Türk nüfus toplam nüfus içerisinde aldığı payın % 4 olduğu tahmin edilmektedir. Ülkede işsizlik oranı %9,9 düzeyindedir.2015 yılı başı itibari ile ülkedeki işsiz sayısı 2.838.000 kişidir.

2. Genel Ekonomik Durum

Kişi Başına GSYİH (PPP, Dolar)	46.896
Enflasyon Oranı (%)	2,1
İşsizlik Oranı (%)	8,7
İhracat (milyar Dolar) -nominal	584
İthalat (milyar Dolar) - nominal	679

Kaynak: Economist Intelligence Unit

Başlıca ticaret ortakları: Almanya, İtalya, ABD, Belçika, İspanya, Çin

Başlıca ihracat kalemleri: Otomobil sanayi ürünleri, hazır giyim, otomobil yan sanayi ürünleri, elektrikli ev aletleri, genel kullanıma yönelik makine ve cihazlar, tekstil endüstrisi ürünleri ve elektrikli cihazlar.

Başlıca ithalat kalemleri: Uçak ve uzay endüstri ürünleri, otomobil (yan) sanayi ürünleri, genel kullanıma yönelik makine ve cihazlar, temel kimyasal, azotlu, plastik ve sentetik kauçuk ürünler.

Ülkemizde 1.524 Fransa sermayeli şirket faaliyet göstermektedir.

Merkez Bankası verilerine göre 2002-2018 döneminde Fransa sermayeli firmalar tarafından ülkemize gerçekleştirilen doğrudan yatırımların toplamı 7 milyar 274 milyon Dolar tutarındadır. Aynı dönemde Türk sermayeli firmaların Fransa’ya gerçekleştirdiği doğrudan yatırımların toplamı 235 milyon Dolar olmuştur.

2019 yılında ülkemizi yaklaşık 875.957 Fransız turist ziyaret etmiştir.

Kaynak: Dışişleri Bakanlığı

3. Fransa’nın Dış Ticareti

Dünyanın en büyük yedinci ekonomisi olan Fransa, güçlü sanayi temeli, çok sayıda büyük ulusal işletmesi ve önemli uluslararası fuarlara ev sahipliği yapması ile sayısız ticaret fırsatları sunmaktadır. Çeşitlendirilmiş ve sofistike tüketim alışkanlıkları, yüksek harcama güçleri ile Fransız tüketicileri ticaret partnerlerine yüksek karlılık potansiyeli sunmaktadır. Fransa, Dünya Bankası “İş Yapma Kolaylığı” endeksinde 32. sırada yer almaktadır.

67 milyonluk nüfusu ile Fransa, Almanya’dan sonra AB’nin en kalabalık 2. ülkesidir. 2019 yılındaki %8,4’lük işsizlik oranı ile Fransa, hem dünya hem de AB ortalamasının

üstündedir. Bunun başlıca nedeni, Fransa'daki katı işgücü piyasası düzenlemeleridir. İşgücünün %77'si hizmetler sektöründe ve %20'si sanayide istihdam edilmektedir. Hizmetler sektöründeki istihdamının son 10 yılda devamlı artan eğilimde olması, Fransa ekonomisinin gelişimini sürdürdüğünün bir göstergesidir. 2019 yılındaki GSYH büyüklüğü cari fiyatlarla 2,7 trilyon dolar olan Fransa, AB'de Almanya'dan sonra ikinci en büyük ekonomidir. Uluslararası Para Fonu (IMF) verilerine göre 2019 yılında yıllık reel olarak %1,3 oranında büyüyen Fransa ekonomisinin, 2020 yılında COVID-19 pandemisinin etkisiyle -%7,2 oranında daralacağı öngörülmektedir. Comtrade verilerine göre, Fransa 2019 yılında toplam 569 milyar dolarlık ihracat, 651 milyar dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. En yakın ticari ilişkilerini komşu ülkeleri olan Almanya, İtalya, İspanya, Belçika ve dünya ticaretinde başı çeken Amerika ve Çin ile kurmuştur. Türkiye ise 2019 yılında 6,76 milyar dolarlık ithalat yaparken yaklaşık 7,95 milyar dolarlık ihracat yapmıştır. 2019 yılında 14 milyar doları aşan ikili ticaret ile Fransa, Türkiye'nin en fazla ihracat yaptığı 7. ülke konumundadır.

(Kaynak: <https://www.kolayihracat.gov.tr/ulkeler/fransa>)

Fransa'nın çeşitlendirilmiş ekonomisinin başında turizm, imalat ve ilaç gelir. Hükümet birçok büyük şirketi kısmen veya tamamen özelleştirdi, ancak toplu taşıma ve savunma gibi sektörlerde güçlü bir varlığını sürdürüyor.

Genel yönetim ortamı, Fransa'nın modern iş kültürü, olgun finansal piyasaları, yetenekli girişimcileri ve iyi korunan fikri mülkiyet hakları ile desteklenmektedir. Çok ihtiyaç duyulan ve ertelenen işgücü piyasası reformları nihayet gözden geçirilmektedir. Hükümet, AB'nin Ortak Tarım Politikası kapsamında tarım sübvansiyonlarında planlanan yüzde 5'lik bir Brexit sonrası azalma ile mücadele etme sözü verdi.

Covid 19 salgınının ardından ekonomik görünüm son derece belirsiz; ancak Fransa'da tahminler, ekonominin yeniden açılmasının ardından Nisan ve Mayıs 2020 arasında %8,7'den %8,1'e düşmesine rağmen 2019'un sonu ile 2020'nin ikinci çeyreği arasında toplam %22'lik bir GSYİH düşüşüne işaret ediyor.

2019 sonu ile karşılaştırıldığında, 2020 yılı sonuna kadar istihdamın %4,5 (1,2 milyon iş) düşeceği tahmin edilmektedir. İkinci bir dalga durumunda, düşüşe 1,6 milyon iş eklenebilir. **(Kaynak: <https://www.heritage.org/index/country/france>)**

Gelişmiş ve sanayileşmiş bir ülke olan Fransa'da, enerji, kimya, turizm, ulaşım, yiyecek ve içecek ve giyim önde gelen sektörlerdir. Fransa bu sektörlerde alanında lider birçok firmaya ev sahipliği yapmaktadır. Nükleer Enerji Enstitüsü verilerine göre, Fransa Amerika'dan sonra dünyada en fazla nükleer enerji üreten ülkedir. Dünya Turizm Organizasyonu verilerine göre, Fransa dünyada en çok turistini ziyaret ettiği ülke, başkenti Paris ise Bangkok'un ardından yılda yaklaşık 20 milyon turist ile dünyada en çok ziyaret edilen ikinci şehirdir.

Türkiye'nin Fransa'ya en çok ihracat yaptığı sektörler otomotiv, makine ve makine parçaları, elektrikli cihazlar ve giyim ve aksesurlarıdır. Bu sektörlerin tümünde son 5 yılda artış görülürken, yıllık ortalama %15 büyüme ile otomotiv ve yıllık ortalama %12 büyüme ile makine ve makine parçaları, Fransa genel ihracatımızdaki yıllık ortalama %8'lik büyümenin üstünde performans sergilemişlerdir. Fransa'nın toplam ithalatında da

son 5 yılda artış gösteren ve dış ticaret dengesinin negatif olduğu bu iki sektör, Fransa ihracatımızın artışı için potansiyel taşımaktadır.

4. Türkiye İle Ticaret

Türkiye'nin Fransa'dan en çok ithalat yaptığı sektörler otomotiv, makine ve makine parçaları, demir çelik, elektrikli cihazlar, plastik ve plastik ürünleridir. Son 5 yılda yıllık ortalama -%5 küçülme ile otomotiv ve yıllık ortalama -%6 küçülme ile makine ve makine parçaları, genel Fransa ithalatımızdaki -%4'lük küçülmenin üstünde düşüş göstermişlerdir. Demir çelik sektörü ise son 5 yılda yıllık ortalama %14 büyüme ile bu sektörler arasında en fazla artışı göstermiştir.

Fransa ile ticaretimizde en fazla ihracat ve ithalat yaptığımız sektörler yüksek benzerlik göstermektedir. Ancak, bu sektörlerde ihracatımızda artış meydana gelirken ithalatımızın azalması Fransa ile ticaretimizin yıldan yıla daha karlı bir hale geldiğinin göstergesidir.

Fransa Ulusal Meclisi, yenilenebilir enerji üretimini artırmaya yönelik kararlar alarak mevcutta yüksek oranda nükleer kaynaklı olan enerji üretiminin 2030'a kadar %33 oranında yenilenebilir enerjiden üretilmesini hedeflemiştir ancak AB raporlarına göre mevcutta bu hedefin altında kalmaktadır. Türkiye ise yenilenebilir enerji kullanımını başarıyla artırmaktadır ve 2023 yılı için enerji üretiminde %60 oranında hedef açıklamıştır. Türkiye yenilenebilir enerji alanında, Fransa'daki proje geliştiricilere ve alt yüklenicilere yardımcı olarak ticari ilişkisini geliştirmek için iyi bir konumdadır.

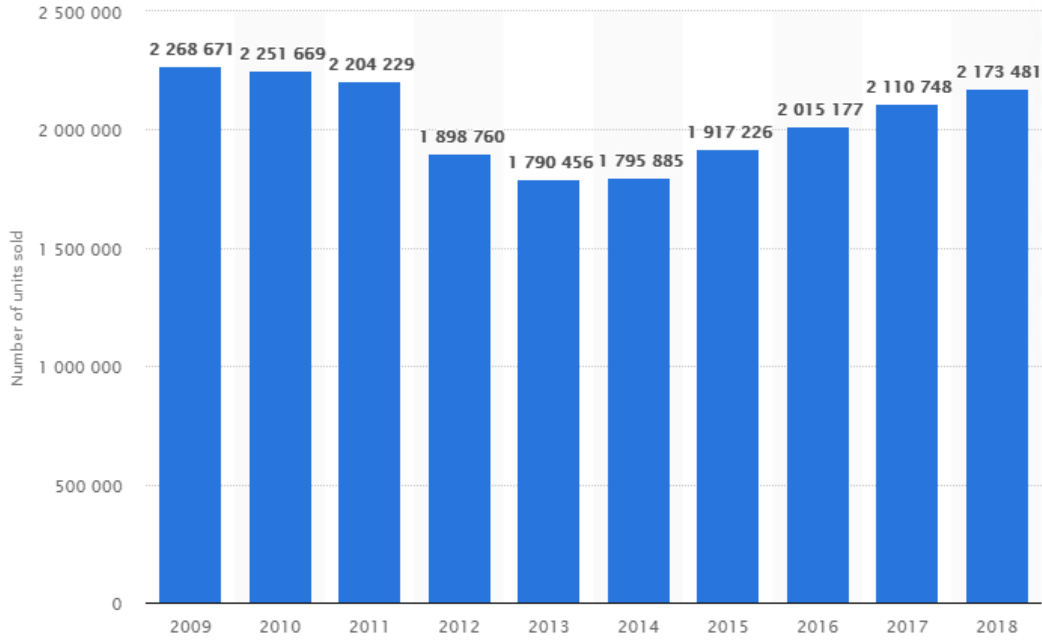

(Kaynak: <https://www.kolayihracat.gov.tr/ulkeler/fransa>)

5. Fransa'nın Otomotiv Sektörü Açısından Değerlendirilmesi

Fransa motorlu araç parkı 2018 yılı itibariyle yaklaşık 40 milyon adet ve ülkede her 1000 kişiye düşen motorlu araç sayısı 602'dir. Ülkedeki motorlu araç üretimi 2019 yılında 2.202.460 adet olarak gerçekleşmiştir ve ülke Avrupa'nın önde gelen üreticileri arasında yer almaktadır. Fransa dünyanın en büyük üreticileri arasında yer alan Renault ve PSA grubunun merkezi konumdadır ve bu iki üretici Fransa ekonomisinin en önemli aktörleri arasında yer almaktadır.

2009-2018 yılları arası binek araç satış sayısı:

© Statista 2020

Kaynak: <https://www.statista.com/statistics/265948/vehicle-sales-in-france/>

Motorlu Araçlar Pazarı (binek ve hafif ticari araçlar)(Adet)

	2015	2016	2017	2018	2019
Pazar	2.345.092	2.478.472	2.549.402	2.692.748	2.755.696

2018'de yaklaşık 2,6 milyon adet motorlu araç satışı gerçekleşmiş iken, 2019 yılında yaklaşık 2,7 milyon motorlu taşıt satıldı. Fransa, 2019 yılında araç satışlarında İngiltere'yi geride bırakarak Avrupa'nın ikinci büyük pazarı oldu.

Motorlu Araçlar Üretimi(binek ve hafif ticari araçlar)(Adet)

	2018	2019	Değişim
Üretim	2.267.764	2.202.460	-3%

Fransa'nın 87 fashında ihracat değerleri (2015-2019 yılları arası)

GTİP	Ürün adı	2015	2016	2017	2018	2019
'8703	Binek otomobiller	17.643.557	18.397.894	22.217.341	25.222.787	23.598.397
'8708	Tedarik Endüstrisi	14.445.986	14.730.716	15.514.899	15.643.911	13.932.725
'8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar:	5.846.787	6.402.088	7.256.134	8.386.199	8.130.043
'8701	Traktörler	3.027.146	3.322.911	3.319.284	4.033.506	3.605.810
	Diğerleri Toplam	2.809.759	2.629.583	2.760.141	3.184.665	3.508.804
	GENEL TOPLAM	43.773.235	45.483.192	51.067.799	56.471.068	52.775.779

Fransa'nın 87 faslında ithalat değerleri (2015-2019 yılları arası)

GTİP	Ürün adı	2015	2016	2017	2018	2019
'8703	Binek otomobiller	29.273.672	31.911.774	34.904.556	38.289.597	38.479.039
'8708	Tedarik Endüstrisi	12.428.202	13.503.622	15.285.148	17.623.372	16.623.361
'8704	Eşya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar:	5.066.101	5.856.695	6.372.909	7.593.216	7.194.525
'8701	Traktörler	2.769.752	2.840.705	3.090.942	3.611.219	3.855.500
	Diğerleri Toplam	5.066.371	5.494.643	6.186.722	6.893.513	7.128.305
	GENEL TOPLAM	54.604.098	59.607.439	65.840.277	74.010.917	73.280.730

87 faslında Türkiye ihracatı (2018-2019 yılı karşılaştırmalı)

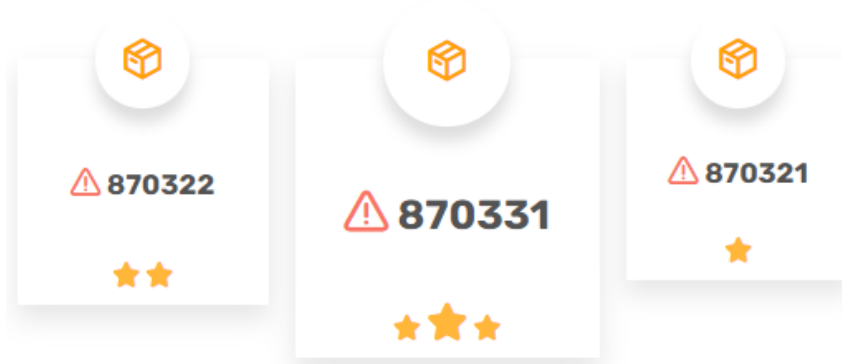
Ürün Adı	2018 Ocak - Aralık	2019 Ocak - Aralık	Değişim FOB USD%
BİNEK OTOMOBİLLER	1.619.805.345	1.806.930.286	12%
TEDARİK SANAYİ	741.562.917	706.443.964	-5%
EŞYA TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	490.084.518	458.606.798	-6%
OTOBÜS. MİNİBÜS. MİDİBÜS	248.970.996	332.015.444	33%
ÇEKİCİLER	131.551.371	120.916.263	-8%
İKİ TEKERLEKLİ TAŞITLAR (BİSİKLET. MOPET. MOTOSİKLET)	2.903.404	4.880.079	68%
ÖZEL AMAÇLI MOTORLU TAŞITLAR	874.312	924.514	6%
MİNERAL YAKITLAR. MİNERAL YAĞLAR VE ÜRÜNLER	31.281	14.696	-53%
TOPLAM	3.235.784.143	3.430.732.044	6%

87 faslında Türkiye ihracatı (2020 yılı son 6 ay)

ÜRÜN ADI	2019 Ocak - Haziran	2020 Ocak - Haziran	Değişim FOB USD%
BİNEK OTOMOBİLLER	912.855.330	677.137.758	-26%
TEDARİK SANAYİ	390.270.058	219.843.011	-44%
EŞYA TAŞIMAYA MAHSUS MOTORLU TAŞITLAR	251.987.858	147.795.109	-41%
OTOBÜS. MİNİBÜS. MİDİBÜS	152.699.385	94.479.224	-38%

ÇEKİCİLER	60.278.689	41.782.916	-31%
İKİ TEKERLEKLİ TAŞITLAR (BİSİKLET. MOPET. MOTOSİKLET)	1.548.408	5.290.616	242%
ÖZEL AMAÇLI MOTORLU TAŞITLAR	613.761	566.396	-8%
MİNERAL YAKITLAR. MİNERAL YAĞLAR VE ÜRÜNLER	520	22.647	4.259%
TOPLAM	1.770.254.009	1.186.917.677	-33%

Sektör içinde potansiyeli en yüksek ürünler

1	GTİP 870331	1000/1000	6	GTİP 870220	984/1000
2	GTİP 870322	999/1000	7	GTİP 870332	979/1000
3	GTİP 870321	999/1000	8	GTİP 870340	979/1000
4	GTİP 870421	999/1000	9	GTİP 870230	978/1000
5	GTİP 870210	998/1000	10	GTİP 870120	978/1000

6. Pazarda Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

Fransa'da ticari ilişkiler uzun vadeli plan ve programlar hedef alınarak kurulmaktadır. Fransızların iş ilişkilerini uzun zamana yaymaktadırlar. Fransız firmalarla temasa geçmek için uzun süre önceden randevu almak gerekmekte olup planlı hareket edilmesi iş ilişkisinde güven sağlamaktadır. Fransızlar ticari ilişkilerde olduğu gibi iş akış sürecinde ve iş yerlerinde iyi organize edilmiş ve planlanmış şekilde çalışmayı tercih etmektedirler.

Fransa'daki iş adamları ticari ilişkilerinde risk almak istememektedirler. Yapılan araştırmalar Fransız iş adamlarının belirsizlikten kaçınma eğilimi içinde olduklarını göstermektedir. Fransızlar işbirliği içerisine girecekleri iş ortaklarını tanıyıp güvenmelerini için zamana ihtiyaç duyarlar. İş birliğine girmeyi planladıkları muhtemel ortaklarının

çalışma ortamını ve koşullarını yerinde görüp izlemek ise güven kazanılması ve pekiştirilmesinde ayrıca önemli bir rol oynamaktadır.

Ayrıca, firmalar / müşteriler ile yakın ilişki ve temas içerisinde olunması Fransızların tercih ettiği bir davranıştır. Fransızlar ölçülü olmak kaydıyla samimiyete değer vermektedir. Ancak, iş görüşmeleri analitik, eleştirel ve mantıklı konuşma ve fikirler paralelinde geçmektedir. Uygulanması planlanan bir proje tüm ayrıntıları ile birlikte incelenmektedir.

Fransız iş kültüründe ticari ilişkiler ancak otoriteye sahip en yüksek mevkideki kişilerin onay vermesi halinde başlayabilmektedir. İş görüşmelerinin aracı kimseler ile yapılmadığının bilinmesi ticari ilişkilerin gerçekleşmesi açısından önemlidir. Ayrıca, ülkede yerleşmiş kültürel normlardan sapılması ticari hayatta kabul görmeyen bir davranıştır.

Fransa'da fuarlara devamlı katılım da gerek yeni iş bağlantılarını yapılması gerekse mevcut ilişkilerin pekiştirilmesinde verimli sonuçlar vermektedir. Buna ek olarak Fransa'nın Afrika bağlantılarının da, özellikle fuarlar aracılığıyla firmalarımıza fırsatlar sunduğu gözlenmektedir.

Para Kullanımı

Kararname uyarınca, AB ülkelerine (Fransa dahil) giriş ve çıkışlar esnasında 10.000 euroyu aşan miktardaki her türlü nakit para ve anılan kararnamenin 1.maddesi uyarınca nakit para olarak kabul edilen çek, senet vb. kıymetli evrakın Gümrük idaresine bildirilmesi gerekmekte olup , sözkonusu bildirim yapılmadığı takdirde, kontrollerde tespit edilen nakit para/kıymetli evrakın değerinin 10.000 Euroyu aşan kısmınının % 40'sine kadar varan miktarlarda cezai müeyyidenin, ayrıca nakit para/kıymetli evraka el konulmasının söz konusu olmaktadır.

Bu çerçevede, ağır cezai müeyyidelerle karşılaşılmasından vatandaşlarımızın Fransa'ya (ve diğer AB ülkelerine) yapacakları seyahatler esnasında ve AB ülkelerinden ayrılırken yanlarında bulunduracakları nakit para ve kıymetli evrakla (başkasına devredilmesi önünde bir kısıtlama olmayan nama yazılı çekler dahil) ilgili beyan yükümlülüklerine riayet etme konusunda azami hassasiyet göstermelerinin yararlı olacaktır.

Konu hakkındaki ayrıntılı malumata Avrupa Komisyonu'nun aşağıdaki web adresinden erişilmesi mümkün bulunmaktadır.

http://ec.europa.eu/taxation_customs/customs/customs_controls/cash_controls/index_en.htm

Pasaport ve Vize İşlemleri

Fransa, Türk vatandaşlarından mavi pasaporta sahip olanlar için vize uygulamaktadır. Vize işlemleri için Fransa'nın Türkiye'de bulunan konsolosluklarının vize servislerine başvurmak gerekmektedir. Ticari vize başvurusu için gerekli formlar ve belgeler ile ilgili

detaylı bilgi aşağıda adresi verilen Fransa'nın Ankara Büyükelçiliği internet sayfasında bulunmaktadır.

<http://www.ambafrance-tr.org/spip.php?article384>

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Fransa'da çalışma saatleri sabah 08:30 – 09:00 saatleri arasında başlamaktadır. Mesai bitiş saati ise 18:30 – 19:00 saatleridir. Öğle arası ise iki saat sürmektedir. Başkent Paris'te öğle yemeği saati 13:00 iken diğer şehirlerde 12:30'dur. İş görüşmeleri için uygun görülen saatler ise 11:00 – 15:30 olarak öngörülmektedir. Ülkede birçok resmi tatil günü bulunmaktadır. Fransa'daki resmi tatil günlerine ilişkin ayrıntılı bilgiyi aşağıdaki web adresinden elde edebilirsiniz. Ayrıca resmi çalışma saatlerinin haftalık 35 saate indirilmesi sonrasında, genellikle eğitim ve paskalya tatillerinde 14 – 16 günlük periyotlar ile kısa çalışma haftası uygulanmaktadır.

http://www.tatil-gunleri.com/holidays_2010_64.htm

Ulaşım

Fransa'daki tüm büyük şehirlerde hava alanı bulunmaktadır. Türk Hava Yolları'nın İstanbul'dan Paris, Lyon ve Nice'e direkt uçuşları bulunmaktadır. Hava yolu ulaşımı bakımından Fransa çok merkezi bir konumdadır. Bu yüzden bir çok büyük firmanın Fransa'ya direkt uçuşları vardır. Türk Hava Yolları'nın Fransa seferlerine ilişkin ayrıntılı bilgiyi aşağıdaki web adresinden elde edebilirsiniz.

<https://p.turkishairlines.com/>

Ayrıca, Fransa içerisinde birçok şehre normal tren seferlerinin yanı sıra hızlı tren seferleri ile ulaşım sağlanabilmektedir. Tren seferlerine ilişkin ayrıntılı bilgi için aşağıda web adresine bakabilirsiniz.

http://www.tgv.com/EN/index_HD.html

Yerel Saat

Fransa'daki yerel saat Türkiye yerel saatinin 1 saat gerisindedir.

Telefon Kodları

Fransa'nın uluslararası telefon kodu + 33'tür. Fransa'daki şehirlerin telefon kodlarına ise aşağıdaki web adresinden ulaşabilirsiniz.

7. Covid-19 Salgını Nedeniyle Alınan Önlemler

Sınır Önlemleri

AB üyesi olmayan ve Schengen dışında kalan ülkelere sınırların kapatılacağı, AB ve AB dışı ülkeler arasında 30 gün seyahat yapılmayacağı açıklanmıştır.

Fransa'da 24 Mart 2020 tarihinden itibaren iki aylığına ilan edilen Sıhhi Olağanüstü Hal kapsamında bugün yapılan bir açıklama ile ülkeye girişler bazı gerekçeler ile sınırlandırılmıştır.

Bu çerçevede, 8 Nisan 2020 tarihinden itibaren;

Fransa'ya yurt dışından, Fransa'nın deniz aşırı topraklarına yurt dışından, Fransa ana karadan deniz aşırı topraklarına seyahat edecek tüm kişilerce, "Fransa Seyahat Beyanı"nın doldurularak imzalanması ve seyahatten önce ulaşım aracı yetkililerine ve seyahat sonunda gümrük yetkililerine sunulması gerekmektedir.

Konuya ilişkin Fransa İçişleri Bakanlığı adresinde açıklamalar ve formlar Fransızca ve İngilizce olarak yer almaktadır. (<https://www.interieur.gouv.fr/Actualites/L-actu-du-Ministere/Attestation-de-deplacement-derogatoire-et-justificatif-de-deplacement-professionnel>)

Bu karar temelinde: Fransa ve AB'de oturma izni olanlar, kendi ülkesine gitmek üzere transit geçenler, covid-19 ile mücadele için seyahat eden sağlık personeli, deniz yolu personeli dahil mal taşıyan kişiler, uçak ve kargo mürettebatı, diplomat ve uluslararası kuruluş çalışanları ve Fransa ile kara sınırı olan ülkelere gelen işçileri kapsamaktadır.

Fransa'da 24 Mart 2020 tarihinde ilan edilmiş bulunan Sıhhi Olağanüstü Hal kapsamında alınan karar mal ticaretine ilişkin olmaktan ziyade mal taşıyan kişilerin kayda alınmasına yöneliktir.

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron 13 Nisan 2020 tarihinde ulusa sesleniş konuşmasında henüz hastalığın Fransa'da kontrol altına alınmadığını, 17 Mart 2020'de 2 haftalığına ilan edilen sokağa çıkma yasağının 11 Mayıs 2020 tarihine kadar uzatılarak daha sıkı bir şekilde uygulanacağını ve bu tarihten sonra karantina uygulamasında tedrici gevşemenin olacağını ifade etmiştir. Ayrıca, AB dışındaki ülkelere sınırların 11 Mayıs'tan sonra da hemen açılmayıp kapalı kalacağı belirtilmiştir.

2.Ekonomik Destekler:

Firmalara yönelik destek paketleri

Acil önlem kanununda salgın ile salgına ilişkin olarak alınan tedbirlerin neden olabileceği ekonomik, mali ve sosyal sorunların giderilmesi verilmesi öngörülen devlet destekleri ile ilgili "2020 yılı Ek Bütçe Kanunu" yürürlüğe konulmuştur. (25.03.2020) Acil önlem planında firma iflaslarını önleyerek ekonomiyi ayakta tutma hedefiyle daha önce 45 milyar Avro olarak kararlaştırılmış olan destek tutarını ek bütçesi ile 26 Nisan 2020 tarihinde 110 milyar Avro 'ya çıkarılmıştır. (14 Nisan 2020) , (27 Nisan 2020)

3.Geleceğe Dönük Beklentiler:

Fransa Merkez Bankası, Covid-19 pandemisinin etkilerine ilişkin olarak 8 Nisan 2020 tarihinde yayınladığı bir bildiri (Point de Conjoncture) ile ulusal ekonominin yılın ilk çeyreğinde % 6 küçüleceği tahmininde bulunmuştur. Bu oran ülkenin 1945 sonrası, çeyreklik dönemde, en düşük büyüme performansına tekabül etmektedir. Sokağa çıkma

yasağının başladığı tarihten sonraki 15 günlük süreçte ise iktisadi faaliyetin %32 oranında azaldığı hesaplanmıştır. (08.Nisan.2020)

Ayrıca Banka yetkilileri salgın sebebiyle getirilen kısıtlamalar sonucunda ekonominin iki haftada bir %1,5 küçülmesini beklediklerini ifade etmişlerdir. Resmi rakamlara göre Fransız ekonomisi 2019 yılının son üç ayında % 0,1 küçülmüştür. Corona virüs salgını sonrası gelen negatif büyümeyle ülkenin şu anda teknik olarak durgunluk içinde olduğu belirtilmektedir. Banka yetkilileri, ekonominin en kötü etkilenen sektörleri arasında inşaat, ulaşım, restoran ve konaklama sektörlerini saymışlardır. Fransa Merkez Bankası'na yapılan bu tahmin ilk kez resmi bir kurumdan, pandemi ve alınan önlemlerin hem arz hem de talep cephesinden ekonomiyi önemli ölçüde sarstığını ortaya koymaktadır. Geleneksel nokta itibari ile kamu açığının İkinci Dünya savaşı sonrasında yaşanan en ciddi seviyede olduğu basında yer alan yorumlar arasındadır. (14 Nisan 2020)

İkinci Ek Bütçe Kanunu 26 Nisan 2020 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu çerçevede, Birinci Ek 2020 Bütçe ile kıyaslandığında büyümesindeki gerileme %1 yerine %8 olarak revize edilmiş, kamu açığının GSYİH'nin %3,9'u yerine %9,1, kamu borcunun ise GSYİH'nin %100'ü yerine %115'i seviyesine yükseleceği varsayılmıştır. Böylelikle kamu borcu tahmini 2020 yılı Bütçe Kanunu'nda öngörülenin 17 puan üzerine çıkmıştır. (27 Nisan 2020) Geleneksel nokta itibari ile kamu açığının İkinci Dünya savaşı sonrasında yaşanan en ciddi seviyede olduğu basında yer alan yorumlar arasındadır. (14.04.2020) S&P'den yapılan açıklamada, yeni tip Corona virüs salgınının olumsuz etkileri nedeniyle Fransa ekonomisinin yaklaşık yüzde 1,7 daralmasının, 2021'de ise toparlanmasının beklendiği ifade edilmiştir. Covid-19 salgınının ekonomik etkilerine karşı alınan önlemlerin ve beklenen durgunluğun bütçe açığının gayrisafi yurtiçi hasılaya oranını (GSYİH) bu yıl yüzde 4,3'e çıkaracağına işaret edilen açıklamada, net hükümet borcunun da GSYİH'nin yüzde 96'sına ulaşmasının beklendiği kaydedildi. Açıklamada, hükümetin son ekonomik, bütçe ve yapısal reformlarının, ekonominin mevcut şokla mücadele kapasitesini geliştirdiği aktarıldı.

Kredi derecelendirme kuruluşunun açıklamasında, Fransa'nın uzun vadeli "AA" ve kısa vadeli "A-1 " olan talep edilmemiş (unsolicited) kredi notlarının teyit edildiği ve uzun vadeli görünümünün "durağan" olarak belirlendiği bildirildi.(15 Nisan 2020)

4.Ekonomiye/başlıca sektörlere etkileri

Fransa, Covid-19 pandemisi ile mücadele amacıyla 17 Mart 2020 tarihinde sokağa çıkma yasağı ilan etmiş ardından 24 Mart 2020 tarihinde "sıhhi olağanüstü hal" ilan etmiş, bir seri acil ekonomik ve sosyal önlem almıştır. Bu amaçla, 2020 Yılı Ek Bütçe Kanununu yürürlüğe koymuştur. Ancak, aradan geçeden birkaç hafta içerisinde salgın başta maske, kişisel koruyucu donanım ve birçok tıbbi ürün eksikliğinin giderilememesi nedeniyle kontrol altına alınamamış, sokağa çıkma yasağı 11 Mayıs 2020 tarihine kadar uzatılmış, bu süreçte ülke ekonomisinin yaklaşık yarısı faaliyetine son vermiştir. Krizden sınai ve ticari çıkış planının hükümetçe Nisan ayının sonunda açıklanacağı söylenmiş olup krizden çıkışın uzun ve aşamalı olacağı belirtilmiştir. (16.Nisan 2020)

Fransa Ulusal İstatistik Enstitüsü INSEE tarafından yapılan açıklamaya göre, Fransız ekonomisinin 2020 ilk çeyreğinde %5,8 oranında küçüldüğü ve bu tarihi gelişmenin 1949 yılından bu yana kaydedilen en düşük çeyrek dönem GSYİH göstergesi olduğu

belirtilmiştir. GSYİH ilk çeyrek rakamının; ihracatta -%6,5, ithalatta -%5,9 olarak kaydedilen düşüşlerden - 0,2 puan, stok harici iç talepten ise -6,6 puan olumsuz etkilendiği bildirilmiştir. Diğer taraftan, tüketimde %6,1, yatırımda %11,8 oranlarında gerileme kaydedildiği de açıklanmıştır. Covid-19 sürecinde 17 Mart 2020 tarihinde başlayan sokağa çıkma yasağı nedeniyle duran iktisadi faaliyetlerin sonucu olarak, 2020 yılı ikinci çeyreğinde GSYİH düşüşünün %15'in üzerine çıkabileceği hatta 11 Mayıs 2020 tarihinden itibaren tedricen başlatılacak faaliyetlerin ağır seyretmesi halinde %20'yi de aşabileceği, yıl sonu itibariyle %100 performansa ulaşılsa bile hükümetin 26 Nisan 2020 tarihinde yürürlüğe giren 2. Ek Bütçe Kanununda %8 olarak revize ettiği 2020 yılı küçülme tahmininin iyimser kalabileceği ekonomi basınında gündeme gelen yorumlar arasındadır.(1 Mayıs 2020)

Gelinen nokta itibari ile ülkede kamu açığının İkinci Dünya savaşı sonrasında yaşanan en ciddi seviyede olduğu basında yer alan yorumlar arasındadır. (14.04.2020)

Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron 13 Nisan 2020 tarihinde ulusa sesleniş konuşmasında henüz hastalığın Fransa'da kontrol altına alınmadığını, 17 Mart 2020'de 2 haftalığına ilan edilen sokağa çıkma yasağının 11 Mayıs 2020 tarihine kadar uzatılarak daha sıkı bir şekilde uygulanacağını ve bu tarihten sonra karantina uygulamasında tedrici gevşemenin olacağını ifade etmiştir. Bu çerçevede uluslararası uçuşlar, fuar, heyet gibi ticari etkinliklerin de 11 Mayıs sonrasındaki dönemde hızlı bir normalleşmeye tabi olmayacağı değerlendirilmektedir. (13.04.2020)

Başbakan Edouard Philippe 19 Nisan 2020 tarihinde yaptığı basın. Toplantısında 2020'de ekonominin %8 küçülmesinin beklendiği, karantina döneminde iktisadi aktivitenin %36 oranında azaldığı, bu oranın alt gruplarda sanayide %43, inşaat sektöründe %88 ve otel, lokantacılık ve ağırlama sektöründe ise %90'ı bulduğu belirtilmiştir. İşletmelere sunulan kısmi işsizlik tedbirine şimdiye dek 9 milyon çalışan için 700 bin firmanın başvurduğu bilgisini paylaşmıştır.(20 Nisan 2020)

Fransa Başbakanı Edouard Philippe tarafından yapılan açıklama kapsamında, 11 Mayıs 2020 tarihinden itibaren, Covid-19 pandemisi etkilerine ilişkin sağlık göstergelerinin uygun olması halinde, asgari sağlık kurallarını uygulamak kaydıyla tüm dükkânlar açılacaktır. Restoranlar, kafeler ve eğlence yerleri bu kapsamın dışında tutulacaktır. Tüm işletmelerden imkanlar dâhilinde 3 hafta daha evden çalışma yönetimini sürdürmeleri istenmiştir. Fuarlar gibi 5.000 kişiyi aşan toplu faaliyetler Eylül ayından önce yapılamayacaktır. Bu çerçevede, Fransa'da yaklaşık yarısı duran ekonomi, 11 Mayıs 2020 itibariyle sağlık göstergelerinde iyileşme kaydedilmesi halinde, ağır bir seyirde de olsa, bir nebze hareketlenmeye başlayacaktır.

Ancak, Başbakanın temkinli yaklaşımından bu sürecin hızlı olmayacağı, sıhhi gidişatın iyileşmemesi halinde daha katı önlemler alınabileceği, dolayısıyla salgının kontrol altına alınabilmesi halinde, canlanmanın Haziran ayı sonu, Temmuz ayı başı gibi ihracatımızda hissedilmeye başlanacağı değerlendirilmektedir.(28 Nisan.2020)

2 Mayıs 2020 'de yapılan açıklamaya göre Fransız hükümetince, Covid-19 salgınının henüz kontrol altına alınamaması ve 11 Mayıs 2020 tarihinden itibaren kademeli olarak normal hayata dönüşe başlanmasının öngörülmesi nedeniyle, çok kontrollü ilerlemek adına birkaç gün içerisinde meclise "Sıhhi Olağanüstü Hal" durumunun 24 Temmuz 2020

tarihine kadar 2 ay uzatılmasını öneren bir yasa tasarısı sunacağını açıklamıştır. Yeni yasa tasarısında yurt dışından Fransa'ya gelen kişilerin karantinaya alınması, Fransa'da yaşayan ve testleri pozitif çıkan kişilerin karantinaya alınması, toplu taşımalarda ve sokakta maske taşınmasının zorunlu olması, mücbir sebep olmadan yaşanılan yerden 100 km ileriye gidilmemesi gibi çeşitli önlemlere ilişkin hükümler bulunduğu belirtilmiştir.(2 Mayıs 2020)

24 Mart 2020 tarihinde Fransa Resmi Gazetesi'nde iki kanun yayımlanarak yürürlüğe girmiştir; I- Fransız hükümetinin korona virüsü ile mücadelede bir yandan gerekli idari yetkileri alması, diğer yandan ekonomik ve sosyal alanda duruma uyum sağlayacak kararları vermesi hususunda yetkilendirilmesine ilişkin torba kanun niteliğinde olan "acil durum" kanunu üç temel kararı içermektedir; 1) Sıhhi olağanüstü hal ilan edilmesi, 2)Salgınla mücadeleye yönelik acil ekonomik ve uyum önlemlerinin alınması, 3) Belediye seçimleri ikinci turunun ertelenmesi. Bu çerçevede, 24 Mart 2020 tarihinden başlayarak iki aylığına "sıhhi olağanüstü hal" ilan edilmiştir. II- Acil önlem kanununda öngörülen salgın ile salgına ilişkin tedbirlerin neden olabileceği ekonomik, mali ve sosyal sonuçların bertarafını teminen verilmesi öngörülen devlet destekleri ile ilgili "2020 yılı Ek Bütçe Kanunu" yürürlüğe konulmuştur. (25.03.2020)

Kanun ile; tüm ülke sathında veya kısmi olarak "sıhhi olağanüstü hal" ilan edilmesi için hükümete iki ay süresince yetki verilmesi, bu sürenin bitiminde uzatma yapılabilmesi için kanun çıkarılması öngörülmektedir. Bu kapsamda, Başbakanı kişi ve araçların gidiş-gelişi, kişilerin evlerinden çıkmaması, karantinaya alınması, temel ihtiyaç ürün ve hizmetleri sağlayanlar dışında kişilerin toplu halde bulunabildiği yerlerin geçici olarak kapatılması, kamu alanında ve diğer yerlerdeki toplantıların yasaklanması veya sınırlandırılması, ürün ve hizmetlerin devlete tahsisinin talep edilmesi, bazı önemli ürünlerin fiyatlarının geçici olarak tespit edilmesi, bazı ilaçların sadece hasta kişilerin kullanımına sunulması ve girişimde bulunma hakkının sınırlandırılması olarak belirlenen 10 temel yetkinin, gerekli şekil, süre ve yer kıstasları bazında tanınması hükme bağlanmıştır.

Kanunun yürürlüğe girişiyle, düzenli durum raporu hazırlayacak ve Sıhhi OHAL sonunda lav edilecek bir Bilim Kurulu oluşturulması da kararlaştırılmıştır. Ayrıca, sokağa çıkma yasağına ilişkin kurallara uymayanlara kesilmekte olan 135 Avro para cezasına ek olarak, bu 15 günlük süreçteki ikinci ihlalde 1.500 Avro, 30 günlük dönemde ise dört ihlal yapılması halinde 3.700 Avro para cezası ve 6 aya kadar hapis cezası verilmesi gibi müeyyideler uygulanması hükme bağlanmıştır. (25 Mart 2020)

Yasanın yürürlüğe girişinden itibaren üç ay içerisinde hükümetin, hukuka uygun olacak şekilde, salgının ve salgına ilişkin olarak alınan tedbirlerin ekonomik, mali ve sosyal sonuçlarının bertarafı ile özellikle iktisadi faaliyeti olan özel ve tüzel kişiler ile kuruluşların faaliyetlerinin sekteye uğraması veya durmasının, istihdamın olumsuz etkilenmesinin önüne geçilebilmesini teminen karar alması öngörülmektedir. Bu konuda yaklaşık 40 temel konu konulmaktadır. Bu çerçevede, işletmelere doğrudan veya dolaylı olarak mali destek sağlanması ve bu amaçla "dayanışma fonu" adı altında bir kaynak oluşturulması planlanmaktadır.

Aynı şekilde, çalışma hakkı, sosyal güvenlik ve kamu hizmeti alanlarında da çalışma akitlerinin sekteye uğramaması için gerekli önlemlerin alınması öngörülmektedir. Bu

doğrultuda, ücretli izin, özellikle de ulusun güvenliği ile ekonomik ve sosyal hayatın sürekliliği için gerekli sektörlerde çalışma ve dinlenme sürelerine istisnalar getirilmesi, vergi ve sosyal sigorta prim ödemelerinin, işyeri kiralarının, enerji/su faturalarının ertelenmesi/sürece yayılması, ödenemeyen borçlardan ceza alınmaması, ödenemeyen enerji bedelleri nedeniyle tedarik hizmetinin kesilmemesi gibi önlemler alınması karar bağlanmaktadır.

İş sözleşmeleri çerçevesinde işletmelerin müşteri ve tedarikçilerine veya kooperatiflerin üyelerine yönelik olarak doğan ödeme ve ceza yükümlülüklerinin askıya alınması, sokağa çıkma yasağı sürecinde yargı prosedürlerinin uzaktan müdahaleye izin verecek şekilde düzenlenmesi, yükseköğretim süreçlerinin belirlenmesi, sağlık kuruluşlarının finansmanı, genel kurul toplantılarının yapılamaması, belediye hizmetleri, engelli, yaşlı ve çocuklara yönelik bakım hizmetleri, fakirlik düzeyindeki kişilerin desteklenmesi, eğitim kurumları idarecilerinin görev süreleri ile vize/çalışma/oturma izni/sığınma hakkı prosedürlerine ilişkin sürelerinin uzatılması, gözden geçirilmesi gündeme getirilen hususlar arasında yer almaktadır.

II- 24 Mart 2020 tarihinde yürürlüğe giren Ek Bütçe Yasasının, AB bünyesinde onaylanan bu türdeki ilk yasa olduğu açıklanmıştır. Yasa Fransız ekonomisinin büyümesinde %1 oranında gerileme varsayımına dayanmakta, 2020 bütçe kanununda GSYİH'nin %2,2'si olarak öngörülen kamu açığını %3,9 olarak revize etmektedir. Konjonktürel olarak net vergi gelirlerinde 10,7 milyar Avro'luk azalma öngören ek kanun kamu harcamalarında önemli artışa işaret etmektedir. Hane halkı harcamalarının da %2 oranında azalmasını öngören ek kanun, başta otel ve restoran işletmeciliği, eğlence, kültür, ulaştırma olmak üzere "hayati olmayan" sektörlerde geçici gerileme beklendiğine işaret etmektedir. Ayrıca, kısmi işsizlik tedbirlerine rağmen istihdamda yavaşlama beklentisini yansıtan ek kanun, yatırımların da genel iktisadi faaliyetlerin hızının kesilmesinden etkileneceğini öngörmektedir. (25 Mart 2020)

Ek Bütçe Yasasının içerdiği dört temel karar; *kısmi işsizlik sisteminin güçlendirilmesi, KOBİ'ler için "dayanışma fonu" oluşturulması, vergi ve sosyal sigorta prim ödemelerinin ertelenmesi ve devletin işletmelere toplam 300 milyar Avro tutarına varan kredilere karşılık garanti vermesi* olarak ortaya çıkmaktadır. (25 Mart 2020)

Ekonomi ve Finans Bakanı Bruno Le Maire firmalara yönelik olarak 45 milyar Avro destek ve 300 milyar Avro olağanüstü kredi garantisi tahsis edileceğini çeşitli vesilelerle basına açıklamıştır. Bahsedilen 45 milyar Avro'luk pakette sağlık personeline destek verilmesi ve kişisel koruyucu donanım temini için 2 milyar Avro'luk bir tutar bulunduğu da bildirilmiştir. Le Maire ayrıca, çok küçük işletmelere 1.500 Avro destek, kredi yapılandırma gibi yardımlar öngördüğünü kamuoyuna duyurmuştur. Ayrıca, kısmi işsizlik mekanizması ile işten çıkartılmaların önlenmesi, müşteriler ve tedarikçiler arasında olabilecek sorunların giderilmesinde arabuluculuk yapılması, devlet ve belediye ihalelerinde salgın nedeniyle meydana gelebilecek gecikmelere yaptırım uygulanmaması gibi hususlar hükümetin öngördüğü çeşitli çözümler olarak dile getirilmiştir. Devletin işveren ve çalışanları beraber korumaya kararlı olduğu çeşitli vesilelerle ifade edilmiştir. Le Maire, Fransa'nın 2020 yılı sonu itibariyle borçlanma durumunun zorunlu olarak GSYİH'nin %100'ünü geçeceği bilgisini de paylaşmıştır. Hükümetin bu kararı AB Komisyonu'nun üye ülkelere yönelik olarak Avro bölgesindeki yasal kısıtları kaldırması

sayesinde verebilecek olması da basında gündeme gelen hususlar arasındadır.(15 Nisan 2020)

Korona virüsü krizinin makroekonomik bazda düşündürdüğü en önemli unsurun “küreselleşme ve egemenlik” kavramları bağlamında olduğunu dile getiren Bruno Le Maire, bu krizin ekonomik ve finansal olarak “bir milat” olacağını ifade etmiştir. Bu çerçevede, Fransız ekonomisinin, ilaç başta olmak üzere, bazı sektörlerde dışa çok bağımlı olduğunun görüldüğünü ve bundan sonrası için bu zafiyetin telafisi yoluna gidilmesi gerektiğini, sermaye yapısının gözden geçirilmesi ve bazı kuruluşların devletleştirilmesi dahil tüm seçeneklerin göz önünde tutulacağını belirtmiştir. (15 Nisan 2020)

Ekonomi ve Finans Bakanı Le Maire 24 Mart 2020 tarihinde Bpifrance (Banque Publique d'Investissement- Devlet Yatırım Bankası) ve Fransa Bankalar Birliği (FBF) ile birlikte düzenlediği basın toplantısında 25 Mart 2020 tarihinden itibaren, tüm sektörlerdeki işletme ve iş sahiplerinin korona virüsüne karşı faaliyetlerini sürdürebilmelerini teminen, devlet tarafından 300 milyar Avro tutarında olağanüstü kredi garantisi verilmeye başlanacağını bildirmiştir. Fransa ekonomi tarihinde bir ilk olan bu uygulama ile sağlanacak destek GSYİH'nin %15'ine işaret etmektedir. Fransa ekonomi tarihinde bir ilk olan bu uygulama ile sağlanacak destek GSYİH'nin %15'ine işaret etmektedir. Bu uygulamanın salgınla mücadelede ekonomiyi desteklemek üzere alınan seferberlik kararını teyit ettiği ifade edilmiştir.

Uygulama çerçevesinde, 16 Mart 2020 - 31 Aralık 2020 tarihleri arasında tüm büyüklükteki ve türdeki işletmeler (gayrimenkul hizmet firmaları ile kredi ve finans kuruluşları hariç) bankalarından devlet destekli kredi isteyebileceklerdir. Kredinin 2019 yılı cirosunun en fazla üç aylık (%25'lik) kısmına veya inovatif ya da 1 Ocak 2019 itibarıyla kurulmuş firmalar için iki yıllık ücrete tekabül etmesi öngörülmektedir. İlk yılı geri ödemesiz olacak kredinin geri ödemesi firmalarca en fazla beş yıla yayılabilecektir. Bankalar tüm talepleri hızlı inceleyerek sonuçlandıracak ve kredileri vakit kaybetmeksizin tahsis edeceklerdir. Diğer taraftan, hükümetin 24 Mart 2020 tarihinde aldığı acil ekonomik önlemler uyarınca, ücretlilere brüt maaşın %70'i net maaşın %84'ü oranında devlet ve işsizlik sigorta kurumu (Unedic) tarafından destek sağlanmaktadır. Bu çerçevede, Çalışma Bakanı 15 Nisan 2020 tarihinde yaptığı açıklamada kısmi işsizlik programına 732.000 firmanın başvurusu üzerine 8,7 milyon çalışanın, başka bir deyişle her üç çalışandan birini aşan oranda, kısmi işsizlik desteğinden faydalanmakta olduğu belirtilmiştir. (15 Nisan 2020)

III- 2020 Yılı İkinci Ek Bütçe Kanunu Taslağı

Ekonomi ve Finans Bakanlığı ile Hareket ve Maliye Bakanlığı 15 Nisan 2020 tarihinde Bakanlar Kurulu'na İkinci Ek Bütçe Kanunu Taslağını sunmuşlardır. (15 Nisan 2020) Yukarıda bahsedilen 45 milyar Avro'luk pakette sağlık personeline destek verilmesi ve kişisel koruyucu donanım temini için 2 milyar Avro'luk bir tutar bulunduğu da bildirilmiştir. Le Maire ayrıca, çok küçük işletmelere 1.500 Avro destek, kredi yapılandırma gibi yardımlar öngörüldüğünü kamuoyuna duyurmuştur. Ayrıca, kısmi işsizlik mekanizması ile işten çıkartılmaların önlenmesi, müşteriler ve tedarikçiler arasında olabilecek sorunların giderilmesinde arabuluculuk yapılması, devlet ve belediye ihalelerinde salgın nedeniyle meydana gelebilecek gecikmelere yaptırım uygulanmaması gibi hususlar hükümetin öngördüğü çeşitli çözümler olarak dile getirilmiştir. Devletin

işveren ve çalışanları beraber korumaya kararlı olduğu çeşitli vesilelerle ifade edilmiştir. Le Maire, Fransa'nın 2020 yılı sonu itibariyle borçlanma durumunun zorunlu olarak GSYİH'nin %100'ünü geçeceği bilgisini de paylaşmıştır. Hükümetin bu kararı AB Komisyonu'nun üye ülkelere yönelik olarak Avro bölgesindeki yasal kısıtları kaldırması sayesinde verebilecek olması da basında gündeme gelen hususlar arasındadır. (15 Nisan 2020)

Korona virüsü krizinin makroekonomik bazda düşündürdüğü en önemli unsurun "küreselleşme ve egemenlik" kavramları bağlamında olduğunu dile getiren Bruno Le Maire, bu krizin ekonomik ve finansal olarak "bir milat" olacağını ifade etmiştir. Bu çerçevede, Fransız ekonomisinin, ilaç başta olmak üzere, bazı sektörlerde dışa çok bağımlı olduğunun görüldüğünü ve bundan sonrası için bu zafiyetin telafisi yoluna gidilmesi gerektiğini, sermaye yapısının gözden geçirilmesi ve bazı kuruluşların devletleştirilmesi dâhil tüm seçeneklerin göz önünde tutulacağını belirtmiştir. (15 Nisan 2020)

Fransa'da 17 Mart 2020 tarihinde ilan edilen sokağa çıkma yasağının ardından firmaların iflasını önleyerek ekonomiyi ayakta tutmak üzere 24 Mart 2020 tarihinde 2020 yılı Ek Bütçesi yürürlüğe konulmuştur. Aradan geçen süre zarfında ekonomik faaliyetlerin yaklaşık %50 durdurulmuş ve sokağa çıkma yasağı 11 Mayıs 2020 tarihine kadar uzatılmıştır. Bu çerçevede, hükümetçe getirilen mali desteklerin yetersiz kalacağı anlaşılmıştır.

Ek Bütçe Kanunu GSYİH'de %1 oranında küçülme varsayımına dayandırılmış olmakla birlikte, sokağa çıkma yasağının getirdiği ekonomik yavaşlamanın hükümeti bu tahminin %8 olarak revize edilmesi gereği ile karşı karşıya bıraktığı belirtilmiştir. Bu durumda, kamu açığının GSYİH'nin %3,9'u yerine %9'u, kamu borcunun ise GSYİH'nin %100'ü yerine %115'i seviyesine yükselebileceği bildirilmiştir. Bu çerçevede, acil önlem planında 45 milyar Avro olarak kararlaştırılan destek tutarının 110 milyar Avro'ya çıkarılmasının öngörüldüğü ifade edilmiştir. (15 Nisan 2020)

Başka bir deyişle, 2020 yılı Bütçe Kanununda 93 milyar Avro olarak öngörülen bütçe açığının 200 milyar Avro'yu aşacağı tahmin edilmektedir. Bu tahmin vergi gelirlerinin (kurumlar vergisi, KDV, gelir vergisi, enerji tüketim vergisi) 43 milyar Avro 'ya düşmesi durumuna göre yapılmış olup, 2009 yılı mali kriz sonrasında 2010 yılı için yapılan bütçe açığı tahmininin de üzerindedir. (15 Nisan 2020)

Bu krizin reel sektörün genelini etkilediği, tekrar eski faaliyet seviyesine gelmenin zaman alacağı, sokağı çıkma yasağının da zorunlu olarak kademeli planlanacağı açıklanmıştır. Küçük çaplı işletmeler hemen çalışmaya başlayabilecekken, turistlerin hemen gelmeyeceği veya üretim zincirlerinin hemen tekrar oluşturulamayacağı, örneğin 500 bin parçadan ve yüzlerce yan sanayi firmasından oluşan bir uçak yapımında Airbus firmasının aniden tam faaliyete geçemeyeceği dile getirilmiştir. (11 Nisan 2020)

Enflasyonun 2020 yılında %0,5 olarak öngörüldüğü, bu beklentinin en önemli nedeninin petrol fiyatlarındaki düşüş olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla, hükümetin en önemli endişesinin enflasyon değil ekonomideki bazı alt sektörlerin tamamen kaybolması olduğu bildirilmiştir. Bu nedenle; vergi erteleme, kısmi işsizlik, dayanışma fonu ve kredi garantisi gibi mekanizmalarla tüm sektörlerin desteklenmesi kararı alınmıştır. Örneğin, KOBİ ve orta ölçekli işletmelere doğrudan devlet kredisi verilmesi için oluşturulan dayanışma

fonu ayda 750 milyon Avro olarak başlatılmış daha sonra 1 milyar Avro 'ya çıkarılmıştır. Bu fondan halen 700 bin firmanın faydalandığı, daha fazla firmanın faydalanabilmesi için hem kapsamının genişletileceği hem de 1.500'den 2.000 Avro 'ya çıkarılmış olan tavanının 5.000 Avro 'ya kadar yükseltileceği belirtilmiştir. Böylece çok zor durumda, iflasın eşiğinde veya yargı sürecinde olan firmaların kiralalarının ödenmesine destek olunmasının hedeflendiği söylenmiştir. Dayanışma Fonuna sigorta firmalarının 100 milyon Avro ile katkıda bulunduğu, bunun artmasının beklendiği, bazı firmaların da fona ya da devlet hastanelerine doğrudan katkı sağlamalarının beklendiği belirtilmiştir. (15 Nisan 2020)

Ayrıca, Fransız sanayisinin mevcut durumda ortalama %50 kapasite ile çalıştığı ancak, büyük sektörel farklılıklar yaşanmakta olduğu bildirilmiştir. Bu noktada, turizm, havacılık ve otomotiv sektörleri için özel olarak krizden çıkma planı yapılacağı belirtilmiştir. Kriz karşısında 20 kadar büyük işletmenin hassasiyetleri olduğu ve bu çerçevede, devletin desteğine önemli ölçüde ihtiyaç duyacakları, bu desteklerin kredi, sermaye artırımı veya devletleştirme halinde olabileceği açıklanmıştır. (15 Nisan 2020)

Cumhurbaşkanı Macron 14 Nisan 2020 akşamı ulusa seslenişinde firmaların sokağa çıkma yasağından tedricen çıkabilmeleri için sektörel bazda çalışma yapıldığını açıklamıştır. Bu çerçevede, sektörlerin özelliğine göre sağlık gereklerine öncelik verilerek krizden çıkış planı hazırlıklarının sürdürülmekte olduğunu ve Nisan ayı sonunda bu planın kamuoyuyla paylaşılacağını ifade etmiştir. (15 Nisan 2020)

Ekonomik canlanma planı olarak ilgili Bakanlar henüz bir şey söylemek için erken olsa da bu planın 3 temel unsuru olacağını belirtmektedir; Yatırımlara öncelik verilmesi, Bazı önemli sektörler için özel destek verilmesi, AB bazında koordinasyon sağlanması. (15 Nisan 2020)

Hükümetin, AB konusunda ekonomik canlanma planından önce, 27 üye ülkenin etkin bir ortak ekonomik destek planı üzerinde mutabakata varması gerektiğini düşündüğü, ancak ilk denemenin başarılı olmadığı, ikincisinin başarıya ulaşması gerektiği inancında olduğu ifade edilmiştir. (15 Nisan 2020)

Diğer taraftan, hükümet 2021 için öngörülen emlak vergisi, kurumlar vergisi indirimi kararlarını değiştirme niyetinde olmadığını, bunun krizden çıkış için etkili bir araç teşkil etmeyeceğini, zira kriz öncesinde uygulanmakta olan ekonomi politikası sayesinde, işsizliğin azaldığını, büyümenin daha istikrarlı olduğunu, Fransızların alım gücünün Avrupa ortalamasının üzerinde bulunduğunu belirtmiştir. (15 Nisan 2020)

Diğer taraftan, ekonomiden sorumlu iki bakanlıkça Bakanlar Kurulu'na 15 Nisan 2020 itibarıyla sunulan 2020 Yılı Ek Bütçe Kanun Taslağı hakkında Kamu Finansmanı Yüksek Kurulu (Haut Conseil des Finances Publiques) bir görüş yayınlayarak; hazırlanan taslağı makroekonomik veriler açısından iyimser bulduğunu açıklamıştır. Bu çerçevede, yasağın her ay için 3 puanlık GSYİH düşüşü yaratacağı tahmininin ilk ay için tutarlı olduğunu, 8 haftalık yasağın etkilerinin daha büyük olabileceğini belirtmiştir. Kanun taslağının sokağa çıkma yasağı sonrasında faaliyetlerin hızlı geri dönüşüne odaklı olduğunu, krize karşı alınan önlemlerin üretim faaliyetlerini tam olarak koruyamayabileceğini, iç ve dış talebin değişebileceğini dikkate almadığını belirtmiştir.

Kurul, duran faaliyetlerin yarattığı zarar ve bunların belirsiz süreleri de düşünüldüğünde ekonomide kalıcı izler görülebileceğini, dolayısıyla %8'lik GSYİH küçülmesi tahmininin iyimser kalacağını ifade etmiştir. Ayrıca, arttırılması öngörülen kısmi işsizlik ve mali destek tutarlarının, vergi ve sosyal güvenlik gelirlerindeki kayıpların kamu maliyesi açısından önemli belirsizliğe işaret ettiğini dolayısıyla kamu açığının %9 seviyesinin üzerine çıkabileceğini bildirmiştir. (15 Nisan 2020)

2020 Yılı İkinci Ek Bütçe Kanunu 26 Nisan 2020 tarihi itibariyle Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu çerçevede, Birinci Ek 2020 Bütçe ile kıyaslandığında büyümesindeki gerileme %1 yerine %8 olarak revize edilmiş, kamu açığının GSYİH'nin %3,9'u yerine %9,1, kamu borcunun ise GSYİH'nin %100'ü yerine %115'i seviyesine yükseleceği varsayılmıştır. Böylelikle kamu borcu tahmini 2020 yılı Bütçe Kanunu'nda öngörülenin 17 puan üzerine çıkmıştır. Anılan beklentilere bağlı olarak, ilk etapta acil önlem olarak ayrılan 45 milyar Avro 110 milyar Avro'ya yükseltilmiştir.(27.04.2020)

Fransız hükümeti önemli endişelerinden birinin Avro bölgesinin krizle mücadelede ekonomik uyumu hususu olduğunu açıklamıştır. Zira, üye ülkelerin iktisadi olarak çok farklı yönlerde gitmeleri Avro'nun istikrarı açısından olumsuz bir gelişme olacağı açıktır. Ekonomi ve Finans Bakanı Le Maire 10 Nisan 2020 tarihinde yaptığı açıklamada, Corona virüs salgını sebebiyle finansal olarak zor durumdaki sektörlerin desteklenmesi için kamunun daha çok destek vermesine ihtiyaç olacağını ifade etmiştir. Özellikle otomotiv endüstrisinin çok zor bir dönem geçirdiğini, bu süreçte tek bir araç satılmadığını ve cironun % 90'a kadar düştüğünü belirtmiştir.

Havacılık ve turizm sektörleri için de durumun aynı olduğunu, bu nedenle, bu sektörlerde de özel desteğe ihtiyaç duyulduğunu açıklamıştır. Gerekirse Air France'ı da desteklemeye hazır olduklarını belirtmiştir. Kriz nedeniyle yeni teknolojilerin ve Ar-Ge hizmetlerinin ihmal edilmemesi gerektiğini, aksi takdirde uzun vadede Fransa'nın, Çin ve Amerika Birleşik Devletleri gibi büyük ekonomilere sahip ülkelere geride kalabileceğini, bu alanların stratejik ve ekonomik açıdan öncelikli olduğunu ifade etmiştir.

Fransız hükümetinin salgın nedeniyle en çok etkilenen şirketlere yardımcı olmak amacıyla 20 milyar Avro'ya kadar ek destek sağlayabileceğini ifade etmiştir. Diğer taraftan Fransa'nın dünya çapında öneme sahip yabancı bir e -ticaret firmasına çalışma ortamını hükümetçe ilan edilen Sıhhi Olağanüstü Hal önlemlerine uygun hale getirmediği için, 24 saat süre verilerek satışlarını sadece gıda, sağlığa uygunluk ve tıbbi malzemelerden oluşan temel ihtiyaç maddeleriyle sınırlandırması istenmiştir. Firmanın bu yaptırım kararına uymadığı her gün için 1 milyon Avro para cezasına çarptırılacağı açıklanmıştır. (14 Nisan 2020)

Otomotiv Sektöründeki Gelişmeler

Otomobil üreticisi Renault Yönetim Kurulu Başkanı Jean-Dominique Senard, RTL radyosuna verdiği demeçte, şirketinin krizi atlama için, devlet garantili, geri ödemeli ve devletin bütçesine yük getirmeyecek bir banka kredisi çalışması yaptıklarını belirtmiştir. Kredi miktarının 4 ila 5 Milyar Avro civarında olabileceğini belirten Senard, herhangi bir kredinin bu seviyede olabileceğini ancak rakamların konuşulması için erken olduğunu söylemiştir. Fransız hükümetinin %15 hisseye sahip olduğu firmanın yeniden

devletleştirilmesi olasılığını reddetmiştir. Diğer taraftan, Fransız otomotiv sektörü ülkede krizden en çok etkilenen sektörler arasındadır. 16 Mart 2020 tarihinde Renault, Peugeot, Dacia, Citroen, Michelin, Valeo gibi dünya devleri başta olmak üzere, Fransa'daki tüm üretim faaliyetleri duran otomotiv sektöründe birkaç haftada %61 oranında faaliyet düşüşü kaydedildiği basında yer alan haberler arasındadır. Tüm bu firmaların devlet desteğine ihtiyacı bulunduğu ve gerekli sağlık koşullarını sağlayabildikleri takdirde Ağustos ayında, haftalık çalışma saatini de arttırarak tekrar faaliyet başlayabileceklerinden bahsedilmektedir. Sektörün basında yer verilen rakamsal zararları arasında 2020 yılı itibariyle yeni otomobil satışlarının %20 oranında düşme beklentisi bulunmaktadır. Sadece Renault değil Peugeot grubunun da devletleştirilebileceği tartışılan konular arasındadır.(11 Nisan 2020)

5.İkili ticari ilişkilerimize etkileri

Kara yolu taşımacılığının şoförlere getirilen kısıtlar yüzünden aksaması nedeniyle lojistik firmalarımızla yapılan görüşmelerde Marsilya'nın 200 km uzağında yer alan Sete limanındaki kuzeye çıkan demir yolu hattının aktif hale getirilmesi, navlun maliyetini arttırma riski bulunmakla birlikte yerel taşeron firmalarla çalışılması gibi çözümler gündeme gelmektedir. Konteyner taşımacılığının yapıldığı Marsilya Fos limanı ise sorunsuz çalışmaktadır. Ancak Türkiye'den gelen yüklerin son haftalarda %50 azaldığı, buna karşın sefer sayısının azaltılmadığı ancak seferlerin yavaşlatıldığı bilgisi alınmıştır.(03.04.2020)

Diğer taraftan Sete liman çalışanlarında (gümrük ofisi, nakliye firmaların büroları ve işçiler dahil) şimdiye dek Covid-19 vakasına rastlanmadığı, ülkemizden haftada iki kere şeklinde gerçekleştirilen seferlerin hacimdeki daralma nedeniyle tek sefere (%80 kapasiteyle çalışan yaklaşık 300 dorselik büyük gemi) indiği ve gelen yüklerin içeriğinin ağırlıklı olarak tekstil, otomotiv yedek parça ile makine ekipman mal gruplarından oluştuğu, charter uçakla yapılan son tahliyeden sonra limanda yaklaşık 30'a yakın şoförümüzün bulunduğu ve bu şoförlerin çekicileriyle birlikte liman dışında kendilerine gösterilen güvenli yerlerde bekleme yaptıkları, önümüzdeki dönemde ekonomide normalleşmenin sağlanmasıyla birlikte limanda bağlantısı bulunan ve kuzeyde Paris üzerinden Calais Limanına kadar çıkan tren yolu hattının kullanılmasının planlandığı, içinde bulunan bu krizin konjontürel görüldüğü ve limanın altyapısını geliştirmeye dönük yatırımların hızla hayata geçirileceği bilgisi alınmıştır. (15.04.2020) Sektörel olarak yaklaşıldığında ülkedeki ekonomik durumun inşaat malzemeleri (doğal taş, pvc kapı-pencere) ve otomotiv ihracatımızı bilhassa olumsuz etkileyeceği değerlendirilmektedir. Arz ve talep şoku ile kendisini gösteren bu konjonktürden Fransa pazarımızın en az etkilenmesi için talebi nispeten güçlü seyreden gıda, kimyasal ürünler, temizlik malzemeleri, hijyenik ürünler, tıbbi cihaz ve malzemeler gibi ürün gruplarında üretim ve ihracat kapasitemizin arttırılması gerekmektedir. (08.Nisan 2020) Airbus'ın Stade 'da bulunan fabrikasının üretimini durdurmasının sonucunda anılan fabrikanın hemen yanında bakım tesisleri bulunan ülkemiz firması TAI bu süreçten olumsuz yönde etkilenmiştir. TAI'nin buradaki tesislerinde parça üretimi yapılmamakla birlikte üretimi yapılmış olan kanatların bakımı ve standartlara uygunluk denetimi yapılmaktadır.(15 Nisan 2020)

Covid-19 salgını ile mücadelede alınan sağlık önlemleri nedeniyle dünya çapında durma noktasına gelen ticari faaliyetlere çözüm olarak ortaya çıkan e-ticaretin de esasen kişiler bazında yapıldığı düşünülerek, ülkemizde e-ticaret faaliyetleri sürdüren firmalarca veya

bu firmalardan hizmet alan ihracatçılarımızca Sıhhi Olağanüstü Hal Önlemlerini göz önünde bulundurmaları gerekmektedir. (14 Nisan 2020)

Fransa ekonomisinde yaşanan olumsuzluk, iç ve dış talebi durdurmuş ve bu durum ihracatımızı olumsuz yönde etkilemiştir. (27 Nisan 2020) 11 Mayıs 2020 itibariyle sağlık göstergelerinde iyileşme kaydedilmesi halinde, ekonomide hareketlenme olabileceği aksi takdirde sıhhi gidişatın olumlu yönde ilerlememesi halinde daha katı önlemler alınması sonucunda ekonomik ve ticari anlamda canlanmanın Haziran ayı sonu, Temmuz ayı başında ihracatımızda hissedilmeye başlanacağı değerlendirilmektedir.(28.04.2020) Fransa'da 4 Mayıs 2020 Pazartesi günü itibariyle eczanelerde ve süpermarketlerde tek kullanımlık cerrahi maske ve kumaş maske satışına başlanacağı iç piyasa satış fiyatının sabitlenmesi, kumaş maskelerin ise fiyatlarının kontrol edileceğinin bilinmesi ihracatçılarımız açısından önemli bir pazarlama kriteri olarak karşımıza çıkmaktadır. (3 Mayıs 2020)

KAYNAKLAR

1. T.C. Ticaret Bakanlığı www.ekonomi.gov.tr
2. Uludağ İhracatçı Birlikleri <http://www.uib.org.tr/tr/>
3. Trademap www.trademap.org
4. Türkiye İhracatçılar Meclisi <http://www.tim.org.tr/tr/>
5. Dünya Bankası <https://www.worldbank.org/>
6. OICA <http://www.oica.net/>
7. IHS Automotive <https://www.ihs.com/industry/automotive.html>
8. Market Access Database <http://madb.europa.eu/madb/indexPubli.htm>

YASAL UYARI; Bu rapor Birliğimiz uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Birliğimiz hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir. Birliğimizin yalıtılmış izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.